

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ ТИМЧАСОВОЇ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

16 грудня 2021 р.

Київ

№ 177-р/тк

Про визнання підтримки суб'єкта господарювання, зазначеної у повідомленні, такою, що не є державною допомогою відповідно до Закону

Тимчасова адміністративна колегія Антимонопольного комітету України, розглянувши подання Департаменту моніторингу і контролю державної допомоги від 14.12.2021 № 500-01/8183-п та повідомлення про державну допомогу Департаменту інфраструктури та благоустрою Запорізької міської ради, яке надійшло на Портал державної допомоги за реєстраційним номером у базі даних 6401 (вх. № 1574 – ПДД/1 від 15.09.2021), яке було подано на виконання статті 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» за формою, що передбачена додатком 1 до Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04.03.2016 № 2-рп та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04.04.2016 за № 501/28631, зі змінами, затвердженими розпорядженням Антимонопольного комітету України від 13.09.2018 № 18-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27.11.2018 за № 1337/32789,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПОРЯДОК ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДТРИМКУ

- (1) На Портал державної допомоги за реєстраційним номером у базі даних 6401 (вх. № 1574 – ПДД/1 від 15.09.2021) Департаментом інфраструктури та благоустрою Запорізької міської ради відповідно до статті 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» було подано повідомлення про нову державну допомогу (далі – Повідомлення).
- (2) Антимонопольним комітетом України (далі – Комітет) листом від 29.09.2021 № 500-29/05-14130 залишено Повідомлення без руху та запитано додаткову інформацію. Департамент інфраструктури та благоустрою Запорізької міської ради надав додаткову інформацію, яка надійшла на Портал державної допомоги за реєстраційним номером у базі даних 65607 (вх. № 1649 – ПДД/3 від 26.10.2021).
- (3) Повідомлення прийнято до розгляду 26.10.2021.

- (4) Листом від 26.11.2021 № 01/01-37/1430 (вх. № 5-01/16832 від 07.12.2021) Департамент інфраструктури та благоустрою Запорізької міської ради надав додаткову інформацію до Повідомлення.

1.1. Надавач підтримки

- (5) Департамент інфраструктури та благоустрою Запорізької міської ради (далі – Надавач) (пр. Соборний, 214, м. Запоріжжя, 69037, ідентифікаційний код юридичної особи 40467658).

1.2. Отримувач підтримки

- (6) Комунальне підприємство «Експлуатаційне лінійне управління автомобільних шляхів» (далі – КП «ЕЛУАШ», Підприємство) (вул. Волгоградська, 23, м. Запоріжжя, 69035, ідентифікаційний код юридичної особи 03345018).

1.3. Мета (ціль) підтримки

- (7) Розвиток інфраструктури та благоустрою міста.

1.4. Очікуваний результат

- (8) Забезпечення комплексного благоустрою території міста та розвитку інфраструктури міста у сфері дорожнього господарства.

1.5. Підстава для надання підтримки

- (9) Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні».
- (10) Закон України «Про благоустрій населених пунктів».
- (11) Закон України «Про автомобільні дороги».
- (12) Проект Програми розвитку інфраструктури та комплексного благоустрою міста Запоріжжя на 2022 – 2025 роки.

1.6. Форма підтримки

- (13) Поточні трансферти підприємствам (установам, організаціям).

1.7. Обсяг підтримки

- (14) Загальний обсяг підтримки – 1 300 000 000 грн,
з них:
2022 рік – 250 000 000 грн;
2023 рік – 300 000 000 грн;
2024 рік – 350 000 000 грн;
2025 рік – 400 000 000 грн.

1.8. Тривалість підтримки

- (15) з 01.01.2022 по 31.12.2025.

2. УМОВИ НАДАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ

- (16) Відповідно до зазначеної в Повідомленні інформації підтримка надається КП «ЕЛУАШ» у формі поточних трансфертів підприємствам (установам, організаціям з метою розвитку інфраструктури та благоустрою міста на підставі проекту Програми розвитку інфраструктури та комплексного благоустрою міста Запоріжжя на 2022 – 2025 роки (далі – Програма).
- (17) Відповідно до інформації, отриманої від Надавача у комунальній власності міста Запоріжжя знаходяться дороги загальною довжиною 1142,198 км, площею 8,1 млн м² (з них із твердим покриттям – 986,098 км, площею 7,04 млн м²).
- (18) Види та обсяги робіт на кожен поточний рік визначаються щорічно після весняного обстеження вулично-шляхової мережі міста Запоріжжя, з урахуванням виконаних робіт з поточного ремонту доріг за попередні роки та враховуючи перелік об'єктів з поточного (середнього та дрібного) ремонту доріг, відповідно до наданих районними адміністраціями Запорізької міської ради переліків площ ремонту, в оперативному управлінні яких перебувають дороги комунальної власності міста Запоріжжя.
- (19) Відповідно до заявленої суми державної допомоги, протягом 2022 – 2025 років планується орієнтовно відремонтувати 986,500 тис. кв. м. доріг, а саме за роками: 2022 рік – 208,400 тис. м², 2023 рік – 237,150 тис. м², 2024 рік – 259,260 тис. м², 2025 рік – 281,690 тис. м².
- (20) Відповідно до Статуту КП «ЕЛУАШ», затвердженого розпорядженням Запорізького голови від 21.11.2019 № 306р (далі – Статут), КП «ЕЛУАШ» створене на підставі рішення виконкому Запорізької міської ради народних депутатів від 16.05.1991 № 193.
- (21) Відповідно до пункту 2.1 розділу 2 Статуту основною метою діяльності Підприємства є виконання на підставі укладених договорів комплексу робіт, послуг у сфері благоустрою населених пунктів, спрямованих на створення сприятливих умов для життєдіяльності людей, одержання прибутку від здійснення діяльності Підприємства та задоволення на його основі соціально-економічних інтересів трудового колективу КП «ЕЛУАШ».
- (22) Відповідно до підпункту 2.3 пункту 2 Статуту, предметом діяльності КП «ЕЛУАШ» є, зокрема:
- будівництво автострад, вулиць, доріг, інших транспортних і пішохідних доріжок;
 - асфальтування доріг.
- (23) Відповідно до підпункту 4.2 пункту 4 Статуту КП «ЕЛУАШ» утворено компетентним органом місцевого самоврядування. Власником Підприємства є територіальна громада м. Запоріжжя в особі Запорізької міської ради.
- (24) Відповідно до підпункту 4.2.2 пункту 4 Статуту органом управління майном КП «ЕЛУАШ» є Департамент інфраструктури та благоустрою Запорізької міської ради.
- (25) Відповідно до підпункту 5.3 пункту 5 Статуту КП «ЕЛУАШ» володіє, користується та розпоряджається майном, вчиняючи щодо нього будь-які дії, які не суперечать чинному законодавству та Статуту Підприємства.

- (26) Відповідно до отриманої від надавача інформації, у 2020 році КП «ЕЛУАШ» здійснювало комерційну діяльність, а саме:
- автомобільні послуги спецтранспортом;
 - прибирання територій, а саме: підмітання вулиць, прибирання снігу та льоду, оброблення протижелезними матеріалами;
 - поточний ремонт асфальтного покриття;
 - очищення зливової системи;
 - перемотка щіток.
- (27) У 2020 році КП «ЕЛУАШ» надавало послуги на безкоштовній основі, а саме:
- експлуатаційне утримання автомобільних шляхів (доріг) міста;
 - поточний ремонт автомобільних шляхів (доріг) міста;
 - реконструкція, капітальний ремонт доріг.
- (28) Обсяг діяльності, що здійснювалась на комерційній основі, до загального обсягу робіт отримувача за 2020 рік становив 0,5 %.
- (29) Надання послуг з поточного ремонту доріг буде здійснюватися КП «ЕЛУАШ», як одержувачем бюджетних коштів, на виконання Програми та відповідно до проєкту наказу Департаменту інфраструктури та благоустрою Запорізької міської ради, як головного розпорядника бюджетних коштів «Про визначення одержувачів бюджетних коштів».
- (30) Відповідно до інформації, отриманої від Надавача, послуги з поточного ремонту доріг будуть надаватися населенню безкоштовно.
- (31) Надавач повідомив, що виконання робіт з поточного ремонту доріг комунальної власності Підприємство планує здійснювати без залучення субпідрядних організацій.
- (32) Також Надавач зазначив, що державна підтримка не буде спрямована на здійснення функції служби замовника.
- (33) Обсяг витрат, на покриття яких КП «ЕЛУАШ» використовуватиме державну підтримку:

Назва статті витрат / період	Всього витрат			
	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік
Заробітна плата	37 500 000	45 000 000	52 500 000	60 000 000
Нарахування на оплату праці	8 250 000	9 900 000	11 550 000	13 200 000
Оплата послуг (крім комунальних), у тому числі:	3 000 000	3 600 000	4 200 000	4 800 000
<i>утилізація відходів</i>	<i>2 451 302</i>	<i>2 941 563</i>	<i>3 431 823</i>	<i>3 922 084</i>
<i>техогляд транспорту</i>	<i>225 654</i>	<i>270 785</i>	<i>315 915</i>	<i>361 046</i>
<i>послуги зі страхування</i>	<i>225 654</i>	<i>270 785</i>	<i>315 915</i>	<i>361 046</i>
<i>послуги з атестації робочих місць та випробувань</i>	<i>90 262</i>	<i>108 314</i>	<i>126 366</i>	<i>144 418</i>
<i>вода технічна</i>	<i>7 128</i>	<i>8 553</i>	<i>9 981</i>	<i>11 406</i>
Предмети, матеріали, обладнання та інвентар, у тому числі:	193 250 000	231 900 000	270 550 000	309 200 000
<i>асфальтобетон</i>	<i>150 265 868</i>	<i>180 319 042</i>	<i>210 372 215</i>	<i>240 425 389</i>

бетон	1 724 054	2 068 864	2 413 675	2 758 486
бітум нафтовий	3 829 780	4 595 737	5 361 693	6 127 649
бітум емульсія	931 418	1 117 702	1 303 985	1 490 269
камені бортові 100x20x8	520 247	624 296	728 346	832 395
камені бортові 100x30x15	272 832	327 398	381 964	436 530
камені бортові 100x30x18	3 187 867	3 825 440	4 463 013	5 100 587
пісок річковий	59 941	71 930	83 918	95 906
цемент	158 456	190 147	221 838	253 529
шлак	58 398	70 078	81 757	93 437
щебінь	58 369	70 042	81 716	93 390
зубці ріжучі	742 892	891 470	1 040 049	1 188 627
автозапчастини	12 957 116	15 548 539	18 139 962	20 731 385
кисень для заправки	6 818	8 182	9 546	10 909
пропан скріплений для заправки	6 818	8 182	9 546	10 909
ацетелен для заправки	6 818	8 182	9 546	10 909
мило	1 364	1 636	1 909	2 182
спецодяг	342 141	410 569	478 998	547 426
спецвзуття	209 581	251 497	293 414	335 330
рукавички з ПВХ крапкою	22 727	27 273	31 818	36 364
спецінвентар	136 365	163 638	190 910	218 183
паливні матеріали	16 330 120	19 596 143	22 862 167	26 128 192
мастильні матеріали	1 420 010	1 704 013	1 988 015	2 272 017
Інші поточні видатки, в тому числі:	8 000 000	9 600 000	11 200 000	12 800 000
відрахування грошових коштів профспілковим організаціям на культурно-масову та фізкультурну роботу відповідно до законодавства (0,9 % від фонду заробітної плати)	337 500	405 000	472 500	540 000
податок на додану вартість	7 662 500	9 195 000	10 727 500	12 260 000
Разом	250 000 000	300 000 000	350 000 000	400 000 000

- (34) Згідно з інформацією, отриманою від Надавача, розмір витрат КП «ЕЛУАШ» при визначенні вартості дорожніх робіт з поточного ремонту доріг визначатиметься ресурсним методом з використанням кошторисних норм, що передбачено чинним законодавством – Національними стандартами України ДСТУ Б Д.1.1-1:2013 «Правила визначення вартості будівництва».

Надавач зазначив, що цей стандарт носить обов'язковий характер при визначенні вартості робіт з будівництва, реконструкції, капітального ремонту, що виконуються за рахунок бюджетних коштів.

- (35) Надавач повідомив, що закупівлю (придбання) предметів, матеріалів, обладнання, інвентарю та послуг для забезпечення виконання робіт з поточного ремонту доріг комунальної власності КП «ЕЛУАШ» буде проводити враховуючи вимоги Бюджетного

кодексу України та Закону України «Про публічні закупівлі» з використанням електронної системи закупівель Prozorro.

КП «ЕЛУАШ» здійснює усі закупівлі предметів, матеріалів, обладнання, інвентарю та послуг шляхом проведення процедури торгів через електронну систему закупівель Prozorro.

У разі здійснення закупівель предметів, матеріалів, обладнання, інвентарю та послуг, вартість яких не перевищуватиме 50 000 грн, КП «ЕЛУАШ», відповідно до частини третьої статті 3 Закону України «Про публічні закупівлі» обов'язково оприлюднить в електронній системі закупівель Prozorro звіт про укладений без використання електронної системи закупівель договір про закупівлю.

- (36) Оплата за придбані предмети, матеріали, обладнання, інвентар та послуги буде здійснена за фактично поставлений товар/послугу на умовах укладеного договору, в рамках затверджених бюджетних асигнувань. Економія коштів після проведення процедури закупівлі залишається в бюджеті Запорізької міської територіальної громади та використовується згідно з чинним законодавством України.

- (37) У Повідомленні вказано також про підтримку, зокрема, на оплату заробітної плати із нарахуваннями єдиного соціального внеску.

Надавач повідомив, що розрахунок заробітної плати працівникам КП «ЕЛУАШ», які будуть здійснювати послуги з поточного ремонту доріг, здійснено на підставі Галузевої угоди між Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, Об'єднанням організацій роботодавців «Всеукраїнська конфедерація роботодавців житлово-комунальної галузі України» та Центральним комітетом профспілки працівників житлово-комунального господарства, місцевої промисловості, побутового обслуговування населення України на 2017 – 2021 роки. Оскільки КП «ЕЛУАШ» належить до суб'єктів господарювання галузі, які перебувають у сфері дії сторін, що уклали вказану Галузеву угоду – її норми та положення є обов'язковими для Підприємства та є мінімальними гарантіями. Галузева угода містить перелік професій працівників галузі житлово-комунального господарства із зазначенням для кожної професії відповідних коефіцієнтів співвідношень, які застосовуються до величини прожиткового мінімуму для працездатних осіб та на основі яких формуються тарифні ставки та посадові оклади працівників.

Нарахування на оплату праці становлять 22 % згідно із Законом України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.2010 № 2464-VI (зі змінами).

- (38) Для виконання вказаних заходів загалом передбачено 208 штатних одиниць. Це робітники, які безпосередньо виконуватимуть роботи з поточного ремонту вулично-дорожньої мережі міста Запоріжжя, а саме – асфальтобетонники, машиністи екскаваторів, водії автотранспортних засобів та працівники адміністративного апарату (начальник відділу, бухгалтер, технік, інженер з охорони праці), які забезпечуватимуть оформлення документів щодо обліку робочого часу, обліку витрат матеріалів, дотримання вимог охорони праці тощо.

- (39) У разі отримання державної підтримки облік робочого часу працівників, які будуть безпосередньо виконувати роботи з поточного ремонту вулично-дорожньої мережі міста Запоріжжя, буде здійснюватися відповідно до табелів обліку робочого часу з відображенням фактичного часу працівників задіяних у виконанні робіт з поточного ремонту доріг. Витрати на їх оплату праці будуть оформлюватися окремими відомостями.

- (40) Витрати на оплату праці будуть відображатися на окремому бухгалтерському рахунку за кожним заходом, на який передбачається державна підтримка.
- (41) Кошти фінансової підтримки, що виділятимуться згідно з Програмою не спрямовуватимуться на утримання КП «ЕЛУАШ».
- (42) Надавач повідомив, що за рахунок державної підтримки не будуть покриватися видатки Підприємства, які пов'язані з наданням платних послуг для юридичних та фізичних осіб, а також те, що зазначені кошти не будуть виплачуватися працівникам, які не задіяні в наданні послуг з поточного ремонту вулично-дорожньої мережі міста Запоріжжя.
- (43) КП «ЕЛУАШ» при формуванні доходів та витрат за видами діяльності керується Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку України, наказом КП «ЕЛУАШ» «Про організацію бухгалтерського обліку та облікову політику» від 04.01.2021 № 1, який складається щорічно, а також «Положенням формування собівартості виконаних та прийнятих замовником робіт» та «Положенням про формування первинної документації по видам виконаних робіт/послуг», затверджених наказом від 29.12.2018 № 270, що забезпечує належний розподіл (відповідність) доходів та витрат у розрізі послуг, на які спрямовується державна підтримка, і надання інших послуг.
- (44) Аналітичний облік коштів цільового фінансування і цільових надходжень та їх витрачання буде проводитися за їх призначенням та джерелами надходжень. Для цього до рахунку 48 «Цільове фінансування і цільові надходження» відкривають аналітичні рахунки 2-4-го порядків.
- (45) Фінансова підтримка надаватиметься коштами (шляхом їх перерахування на рахунок Підприємства, відкритий в Управлінні Державної казначейської служби України у місті Запоріжжя Запорізької області) у формі поточних трансфертів на оплату послуг з ремонту вулично-дорожньої мережі.
- (46) Складання та подання фінансової звітності про використання коштів бюджету Запорізької міської територіальної громади КП «ЕЛУАШ» до органів Державного казначейства та Головного розпорядника бюджетних коштів, а також контроль за їх цільовим використанням здійснюється у встановленому законодавством порядку.
- (47) Надавач зазначив, що КП «ЕЛУАШ» не планує у 2021 – 2025 роках брати участь в інших тендерах на надання послуг/робіт з поточного ремонту доріг за межами території міста Запоріжжя.

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

3.1. Ознаки державної допомоги

- (48) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.

- (49) Отже, державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:
- підтримка надається суб'єкту господарювання;
 - державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
 - підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
 - підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.
- (50) Згідно з частиною першою статті 3 Закону дія цього Закону поширюється на будь-яку підтримку суб'єктів господарювання надавачами державної допомоги за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів для виробництва товарів або провадження окремих видів господарської діяльності.
- (51) Відповідно до частини другої статті 1 Закону терміни «суб'єкт господарювання», «товар», «економічна конкуренція (конкуренція)» вживаються у Законі у значенні, наведеному в Законі України «Про захист економічної конкуренції».

3.2. Законодавство у сфері благоустрою

- (52) Відповідно до статті 16 Закону України «Про автомобільні дороги» вулиці і дороги міст та інших населених пунктів знаходяться у віданні органів місцевого самоврядування і є комунальною власністю.
- (53) Згідно зі статтею 17 Закону України «Про автомобільні дороги» управління функціонуванням та розвитком вулиць і доріг міст та інших населених пунктів здійснюється відповідними органами місцевого самоврядування, у віданні яких вони знаходяться.
- (54) Основним обов'язком органів місцевого самоврядування у частині управління функціонуванням і розвитком вулиць і доріг міст та інших населених пунктів є, зокрема:
- забезпечення безперервних, безпечних, економічних та зручних умов руху транспортних засобів і пішоходів вулицями і дорогами міст та інших населених пунктів;
 - організація будівництва, реконструкції, ремонту та утримання вулиць і доріг міст та інших населених пунктів за встановленими для них будівельними нормами, державними стандартами та нормами.
- (55) Статтею 78 Господарського кодексу України передбачено, що комунальне унітарне підприємство утворюється компетентним органом місцевого самоврядування в розпорядчому порядку на базі відокремленої частини комунальної власності і входить до сфери його управління.
- (56) Орган, до сфери управління якого входить комунальне унітарне підприємство, є представником власника – відповідної територіальної громади і виконує його функції у межах, визначених цим Кодексом та іншими законодавчими актами.
- (57) Відповідно до пункту 2.1 розділу 2 Статуту основною метою діяльності Підприємства є виконання на підставі укладених договорів комплексу робіт, послуг у сфері благоустрою населених пунктів, спрямованих на створення сприятливих умов для життєдіяльності людей, одержання прибутку від здійснення діяльності Підприємства та

задоволення на його основі соціально-економічних інтересів трудового колективу КП «ЕЛУАШ».

- (58) Відповідно до підпункту 2.3 пункту 2 Статуту, предметом діяльності КП «ЕЛУАШ» є, зокрема:
- будівництво автострад, вулиць, доріг, інших транспортних і пішохідних доріжок;
 - асфальтування доріг.
- (59) Відповідно до підпункту 4.2 пункту 4 Статуту КП «ЕЛУАШ» утворено компетентним органом місцевого самоврядування. Власником Підприємства є територіальна громада м. Запоріжжя в особі Запорізької міської ради.
- (60) Відповідно до підпункту 4.2.2 пункту 4 Статуту органом управління майном КП «ЕЛУАШ» є Департамент інфраструктури та благоустрою Запорізької міської ради.
- (61) Відповідно до підпункту 5.3 пункту 5 Статуту КП «ЕЛУАШ» володіє, користується та розпоряджається майном, вчиняючи щодо нього будь-які дії, які не суперечать чинному законодавству та Статуту Підприємства.
- (62) Згідно зі статтею 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання власних (самоврядних) повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить організація благоустрою та здійснення контролю за станом благоустрою населених пунктів.
- (63) Відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до повноважень сільських, селищних і міських рад у сфері благоустрою населених пунктів, зокрема, належить:
- затвердження місцевих програм та заходів з благоустрою населених пунктів;
 - затвердження правил благоустрою територій населених пунктів;
 - створення в разі необхідності органів і служб для забезпечення здійснення спільно з іншими суб'єктами комунальної власності благоустрою населених пунктів, визначення повноважень цих органів (служб).
- (64) Відповідно до частини другої статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до повноважень виконавчих органів сільських, селищних і міських рад у сфері благоустрою населених пунктів, зокрема, належить:
- забезпечення виконання місцевих програм та здійснення заходів з благоустрою населених пунктів;
 - організація місць відпочинку для населення.
- (65) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до об'єктів благоустрою населених пунктів, зокрема, належать: території загального користування: парки (гідропарки, лугопарки, лісопарки, парки культури та відпочинку, парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва, спортивні, дитячі, історичні, національні, меморіальні та інші), рекреаційні зони, сади, сквери та майданчики; пам'ятки культурної та історичної спадщини; майдани, площі, бульвари, проспекти; вулиці, дороги, провулки, узвози, проїзди, пішохідні та велосипедні доріжки; пляжі; кладовища; інші території загального користування; прибудинкові території.
- (66) Відповідно до частини першої статті 21 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» елементами (частинами) об'єктів благоустрою є, зокрема: покриття площ, вулиць, доріг, проїздів, алей, бульварів, тротуарів, пішохідних зон, доріжок, зелені

насаджень в парках, скверах, на алеях, бульварах, в садах, інших об'єктах благоустрою загального користування; комплекси та об'єкти монументального мистецтва, декоративні фонтани і басейни, штучні паркові водоспади; малі архітектурні форми, будівлі та споруди системи збирання і вивезення відходів, засоби та обладнання зовнішнього освітлення, обладнання (елементи) дитячих, спортивних та інших майданчиків.

- (67) Згідно зі статтею 22 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» комплексним благоустроєм вважається проведення на визначеній території населеного пункту (мікрорайон, квартал, парк, бульвар, вулиця, провулок, узвіз тощо) комплексу робіт з улаштування (відновлення) покриття доріг і тротуарів, обладнання пристроями для безпеки руху, озеленення, забезпечення зовнішнього освітлення та зовнішньої реклами, встановлення малих архітектурних форм, здійснення інших заходів, спрямованих на поліпшення інженерно-технічного і санітарного стану території, покращання її естетичного вигляду.
- (68) Статтею 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» визначено, що:
- органи державної влади та органи місцевого самоврядування можуть утворювати підприємства для утримання об'єктів благоустрою державної та комунальної власності;
 - підприємство та балансоутримувач забезпечують належне утримання і своєчасний ремонт об'єкта благоустрою власними силами або можуть на конкурсних засадах залучати для цього інші підприємства, установи та організації;
 - орган державної влади або орган місцевого самоврядування за поданням підприємства чи балансоутримувача щорічно затверджує заходи з утримання та ремонту об'єкта благоустрою державної або комунальної власності на наступний рік та передбачає кошти на виконання цих заходів; орган державної влади та орган місцевого самоврядування, підприємство та балансоутримувач несуть відповідальність за виконання затверджених заходів у повному обсязі.
- (69) Відповідно до частини третьої статті 20 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» фінансування місцевих програм з благоустрою населених пунктів проводиться за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів.

4. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕННЯ

4.1. Визнання належності заходу підтримки до державної допомоги

4.1.1. Надання підтримки суб'єкту господарювання

- (70) Статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що суб'єкт господарювання – юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та форми власності чи фізична особа, що здійснює діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів, іншу господарську діяльність, у тому числі яка здійснює контроль над іншою юридичною чи фізичною особою; група суб'єктів господарювання, якщо один або декілька з них здійснюють контроль над іншими.
- (71) Частиною першою статті 3 Господарського кодексу України визначено, що під господарською діяльністю у цьому Кодексі розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.

- (72) Відповідно до Статуту, КП «ЕЛУАШ» є підприємством, яке виконує на підставі укладених договорів комплекс робіт, послуги у сфері благоустрою населених пунктів, спрямованих на створення сприятливих умов для життєдіяльності людей та отримує від здійснення такої діяльності прибуток.
- (73) Отже, за наведених умов КП «ЕЛУАШ» є **суб'єктом господарювання** в розумінні Закону.

4.1.2. Надання підтримки за рахунок місцевих ресурсів

- (74) Пунктом 4 частини першої статті 1 Закону встановлено, що місцеві ресурси – рухоме і нерухоме майно, кошти місцевих бюджетів, інші кошти, земля, природні ресурси, що є у власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах, об'єкти їх спільної власності, що перебувають в управлінні районних і обласних рад, майно, що належить Автономній Республіці Крим, управління яким здійснює Рада міністрів Автономної Республіки Крим.
- (75) Відповідно до статті 4 Закону державна допомога полягає у передачі ресурсів держави чи місцевих ресурсів окремим суб'єктам господарювання, а також у втратах доходів відповідних бюджетів.
- (76) Державна підтримка, яка буде надаватися КП «ЕЛУАШ» у формі поточних трансфертів підприємствам (установам, організаціям) на реалізацію заходів, спрямованих на забезпечення комплексного благоустрою території міста та розвитку інфраструктури міста у сфері дорожнього господарства буде здійснюватися **за рахунок коштів місцевого бюджету, тобто за рахунок місцевих ресурсів** у розумінні Закону.

4.1.3. Створення переваг для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності

- (77) Відповідно до статті 264 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода), сторони домовились, що вони застосовуватимуть статті 262, 263 (3) або 263 (4) Угоди з використанням як джерела тлумачення критеріїв, що впливають із застосування статей 106, 107 та 93 Договору про функціонування Європейського Союзу (далі – ДФЄС), зокрема відповідну судову практику Суду Європейського Союзу, а також відповідне вторинне законодавство, рамкові положення, керівні принципи та інші чинні адміністративні акти Європейського Союзу.
- (78) Згідно з пунктом 66 Повідомлення Європейської комісії щодо поняття державної допомоги згідно зі статтею 107 (1) ДФЄС перевагою вважається будь-яка економічна вигода, яка була б недоступною для суб'єкта господарювання за звичайних ринкових умов, тобто за відсутності втручання держави. При цьому будь-яка компенсація витрат, пов'язаних із виконанням нормативних обов'язків, передбачає надання переваги відповідному суб'єкту господарювання (пункт 37 зазначеного Повідомлення).
- (79) Відповідно до пункту 97 Повідомлення Європейської комісії щодо поняття державної допомоги згідно зі статтею 107 (1) ДФЄС, якщо операція проводилася із застосуванням процедури торгів або на рівних умовах, це є прямим і конкретним доказом її відповідності ринковим умовам.

- (80) При цьому процедура торгів має бути конкурентною, щоб усі зацікавлені учасники, які відповідають умовам, могли взяти участь у процесі, прозорою, щоб усі зацікавлені учасники мали право на отримання належної інформації на кожному етапі процедури торгів, недискримінаційною.
- (81) Оскільки КП «ЕЛУАШ» не було обрано на умовах конкурентної процедури, не можна стверджувати, що надана Підприємству економічна вигода у формі поточних трансфертів підприємствам (установам, організаціям) на реалізацію заходів, спрямованих на забезпечення комплексного благоустрою території міста та розвитку інфраструктури міста у сфері дорожнього господарства, була б доступною для нього за звичайних ринкових умов, без втручання держави.
- (82) Таким чином, державна підтримка КП «ЕЛУАШ» у формі поточних трансфертів підприємствам (установам, організаціям) на реалізацію заходів, спрямованих на забезпечення комплексного благоустрою території міста та розвитку інфраструктури міста у сфері дорожнього господарства, **не виключає створення переваг** для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.
- (83) Водночас, Надавач повідомив, що закупівля (придбання) предметів, матеріалів, обладнання, інвентарю та послуг для забезпечення виконання робіт з поточного ремонту доріг комунальної власності, КП «ЕЛУАШ» буде проводити, враховуючи вимоги Бюджетного кодексу України та Закону України «Про публічні закупівлі», з використанням електронної системи закупівель Prozorro.
КП «ЕЛУАШ» здійснює усі закупівлі товарів, робіт і послуг шляхом проведення процедури торгів через електронну систему закупівель Prozorro.
У разі здійснення закупівель товарів, робіт і послуг, вартість яких не перевищуватиме 50 000 грн, КП «ЕЛУАШ», відповідно до частини третьої статті 3 Закону України «Про публічні закупівлі» обов'язково оприлюднить в електронній системі закупівель Prozorro звіт про укладений без використання електронної системи закупівель договір про закупівлю.
- (84) Отже, Надавачем надано обґрунтування того, що державна підтримка КП «ЕЛУАШ», яка спрямована на закупівлю предметів, матеріалів, обладнання, інвентарю та послуг для забезпечення виконання робіт з поточного ремонту доріг комунальної власності, визначена на мінімально можливому рівні, тобто за звичайних ринкових умов, з огляду на те, що буде проведено процедуру торгів, яка є конкурентною (усі зацікавлені учасники, які відповідають умовам, могли взяти участь у процесі), прозорою (усі зацікавлені учасники мали право на отримання належної інформації на кожному етапі процедури торгів), недискримінаційною (у випадку наявності підстав вважати її дискримінаційною кожен учасник має право подати скаргу до органу оскарження з метою захисту своїх прав та охоронюваних законом інтересів), що, у свою чергу, **виключає створення переваг для виробництва тих видів товарів, які будуть закуповуватись через систему Prozorro.**

4.1.4. Спотворення або загроза спотворення економічної конкуренції

- (85) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція (конкуренція) – змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибрати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт

господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку. Ринок у свою чергу є сферою обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція.

- (86) Під господарською діяльністю у статті 3 Господарського кодексу України розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.
- (87) Отже, для того, щоб мати вплив на економічну конкуренцію (спотворювати або загрожувати спотворенням конкуренції), допомога суб'єктові господарювання повинна стосуватися діяльності такого суб'єкта щодо виробництва товару (виконання робіт, надання послуг), який має вартісний характер і цінову визначеність та бере участь у господарському обороті на ринку.
- (88) Відповідно до пункту 187 Повідомлення Комісії ЄС щодо поняття державної допомоги згідно зі статтею 107 (1) ДФЄС на практиці вважається, що спотворення конкуренції у значенні статті 107 (1) ДФЄС існує тоді, коли держава надає фінансові переваги суб'єкту господарювання в лібералізованому секторі, де існує або може існувати конкуренція. При цьому до уваги береться, чи інші суб'єкти господарювання мають намір та можливість надавати послуги на такому ринку.
- (89) Надання послуг з поточного ремонту доріг буде здійснюватися КП «ЕЛУАШ», як одержувачем бюджетних коштів, на виконання Програми та відповідно до проекту наказу Департаменту інфраструктури та благоустрою Запорізької міської ради, як головного розпорядника бюджетних коштів «Про визначення одержувачів бюджетних коштів».
- (90) Відповідно до отриманої від Надавача інформації КП «ЕЛУАШ» буде використовувати кошти фінансової підтримки виключно на виконання робіт з поточного ремонту доріг комунальної власності з метою реалізації заходів, спрямованих на забезпечення комплексного благоустрою території міста та розвитку інфраструктури міста у сфері дорожнього господарства.
- (91) Оплата за придбані предмети, матеріали, обладнання, інвентар та послуг (крім комунальних) буде здійснена за фактично поставлений товар/послугу на умовах укладеного договору, в рамках затверджених бюджетних асигнувань. Економія коштів після проведення процедури закупівлі залишається в бюджеті Запорізької міської територіальної громади та використовується згідно з чинним законодавством України.
- (92) Кошти державної підтримки, що виділятимуться згідно з Програмою не спрямовуватимуться на утримання КП «ЕЛУАШ».
- (93) Надавач повідомив, що за рахунок державної підтримки не будуть покриватися видатки Підприємства, які пов'язані з наданням платних послуг для юридичних та фізичних осіб, а також те, що зазначені кошти не будуть виплачуватися працівникам, які не задіяні в наданні послуг з поточного ремонту вулично-дорожньої мережі міста Запоріжжя.
- (94) Відповідно до отриманої від Надавача інформації послуги КП «ЕЛУАШ» з поточного ремонту доріг, на які спрямовується державна підтримка, будуть надаватися населенню безкоштовно, тому не будуть реалізовуватися на ринку, в розумінні Закону України

«Про захист економічної конкуренції», та не будуть брати участі в господарському обороті.

- (95) Отже, надання державної підтримки КП «ЕЛУАШ» у формі поточних трансфертів підприємствам (установам, організаціям) на реалізацію заходів, спрямованих на забезпечення комплексного благоустрою території міста та розвитку інфраструктури міста у сфері дорожнього господарства **не загрожує спотворенням економічної конкуренції** в розумінні Закону.

4.1.5. Віднесення повідомленої державної підтримки до державної допомоги

- (96) Враховуючи викладене, повідомлена підтримка, яка буде надаватися Департаментом інфраструктури та благоустрою Запорізької міської ради КП «ЕЛУАШ», у формі поточних трансфертів підприємствам (установам, організаціям) на реалізацію заходів, спрямованих на забезпечення комплексного благоустрою території міста та розвитку інфраструктури міста у сфері дорожнього господарства, що виділятиметься на підставі Програми на період з 01.01.2022 по 31.12.2025 у сумі 1 300 000 000 грн, **не є державною допомогою відповідно до Закону.**

4.2. Застереження

- (97) Разом із тим слід зазначити, що:
- фінансування КП «ЕЛУАШ» повинно спрямовуватися лише на покриття витрат, пов'язаних із реалізацією заходів, спрямованих на забезпечення комплексного благоустрою території міста та розвитку інфраструктури міста у сфері дорожнього господарства;
 - Надавач підтримки має забезпечити постійний контроль за обліком доходів, витрат та видатків за видами діяльності, та за джерелами фінансування КП «ЕЛУАШ», окремо в розрізі синтетичних та аналітичних рахунків;
 - КП «ЕЛУАШ» повинне проводити конкурсні торги через систему Prozorro відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі» з метою закупівлі предметів, матеріалів, обладнання та інвентарю, послуг, на які надається державна підтримка.
- У разі недотримання умов, викладених у цьому пункті рішення, фінансування КП «ЕЛУАШ» на покриття витрат, пов'язаних із реалізацією заходів, спрямованих на забезпечення комплексного благоустрою території міста та розвитку інфраструктури міста у сфері дорожнього господарства, може містити ознаки державної допомоги.
- (98) Зазначена оцінка була здійснена з урахуванням того, що КП «ЕЛУАШ» функціонує відповідно до статті 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів», якою, зокрема, передбачено право органів місцевого самоврядування утворювати підприємства для утримання об'єктів благоустрою комунальної власності.
- (99) Наведені в цьому рішенні обґрунтування та висновки застосовуються виключно для цілей застосування положень Закону та не охоплюють правовідносин, що регулюються Законом України «Про захист економічної конкуренції».

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 12¹ Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 8 і 10 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», пунктами 2 і 4 розділу II та пунктом 14 розділу IV Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04 березня 2016 року № 2-рп, зареєстрованого в

Міністерстві юстиції України 04 квітня 2016 року за № 501/28631 (зі змінами), на підставі інформації, наданої Департаментом інфраструктури та благоустрою Запорізької міської ради, Тимчасова адміністративна колегія Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

Визнати, що підтримка, яка буде надаватися Департаментом інфраструктури та благоустрою Запорізької міської ради комунальному підприємству «Експлуатаційне лінійне управління автомобільних шляхів» у формі поточних трансфертів підприємствам (установам, організаціям) на реалізацію заходів, спрямованих на забезпечення комплексного благоустрою території міста та розвитку інфраструктури міста у сфері дорожнього господарства, що виділятиметься на підставі проекту Програми розвитку інфраструктури та комплексного благоустрою міста Запоріжжя на 2022 – 2025 роки, на період з 01.01.2022 по 31.12.2025, у сумі 1 300 000 000 (один мільярд триста мільйонів) гривень, **не є державною допомогою відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».**

Відповідно до частини десятої статті 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Антимонопольний комітет України може відкликати прийняте ним рішення, якщо воно прийнято на підставі недостовірної інформації, що призвело до прийняття необґрунтованого рішення, та прийняти нове рішення у порядку, встановленому цією статтею.

Голова Колегії

Ірина КОПАЙГОРА